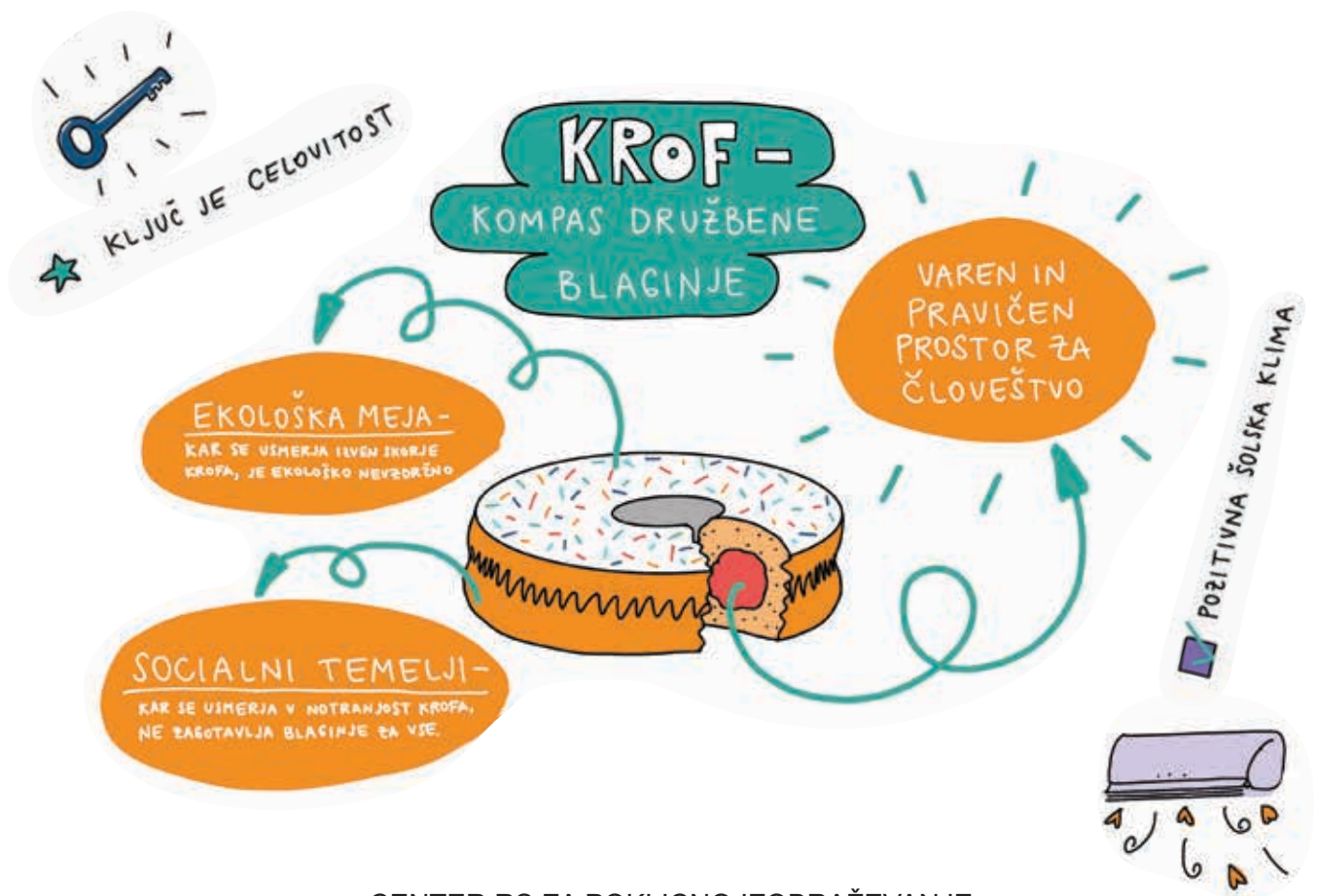

PREDSTAVITEV GRADIV IN REZULTATOV PROJEKTA MODERNIZACIJA POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA

CENTER RS ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
2026

Predstavitev gradiv in rezultatov projekta Modernizacija poklicnega izobraževanja

PRI PRIPRAVI SO SODELOVALI:

Sodelavci Centra RS za poklicno izobraževanje: Anja Dolžan, Karmen Gosenca, Lea Avguštin, Helena Žnidarič, Velesa Mrak, Tina Klarič, Boris Klančnik, Maruša Malnarič, Matej Urbančič
Zunanji sodelavki: dr. Danijela Makovec Radovan, dr. Klara Skubic Ermenc

Urednici: Anja Dolžan in Karmen Gosenca

Jezikovni pregled: Amidas, d.o.o.

Oblikovanje: F2, d.o.o.

Tisk: Cicero, d.o.o.

Naklada: 200 izvodov

Center RS za poklicno izobraževanje

Ljubljana, junij 2026

Projekt sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, in Evropska unija – NextGenerationEU. Projekt se izvaja skladno z načrtom v okviru razvojnega področja »Pametna, trajnostna in vključujoča rast«, komponenta Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod (C3 K5), ukrepi: reforma C. Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest in investicija G. Krepitev sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela: projekt Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

377

PREDSTAVITEV gradiv in rezultatov projekta modernizacija poklicnega izobraževanja / [pri pripravi so sodelovali sodelavci Centra RS za poklicno izobraževanje Anja Dolžan ... [et al.] ; urednici Anja Dolžan in Karmen Gosenca]. - Ljubljana : Center RS za poklicno izobraževanje, 2026

ISBN 978-961-7139-88-4
COBISS.SI-ID 281221635

Kazalo vsebine

Uvod.....	5
Kompetenčna zasnovanost poklicnega in strokovnega izobraževanja.....	6
Od projekta do prakse: izzivi in dosežki socialnega partnerstva v poklicnem izobraževanju.....	8
Aktivnosti in temeljni cilji projekta	10
Temeljni cilji projekta po aktivnostih.....	11
Razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja ter prenova izobraževalnih programov.....	12
Kakovost načrtovanja in izvedbe programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja na ravni izvajalcev	14
Vajeništvo in praktično usposabljanje v podjetjih	16
Digitalizacija praktičnega usposabljanja z delom na področju zdravstva in socialnega varstva ter predšolske vzgoje.....	18
Razvoj višjega strokovnega izobraževanja.....	20
Organizacija dogodkov	22
Od razvoja do uvajanja prenovljenih programov	23
Grafični zarisi zaključne konference	24

Uvod

Poklicno in strokovno izobraževanje ima pomembno vlogo pri razvoju družbe in gospodarstva. Omogoča pridobivanje znanja, spretnosti in kompetenc, ki so neposredno povezane z delom, tehnološkim razvojem ter potrebami okolja. Hkrati pa to področje pogosto še ne dosega prepoznavnosti in ugleda, ki bi ustrezala njegovemu dejanskemu pomenu za razvoj posameznika, gospodarstva in družbe. Prav zato je razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja potekal v tesni povezavi z družbenimi, gospodarskimi in tehnološkimi spremembami. Temelji sodobnega sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji so bili postavljeni v začetku devetdesetih let. Leta 1992, po osamosvojitvi, je nastala konceptualna zasnova novega sistema, ki je izhajala iz raziskav in razprav strokovne javnosti že v poznih osemdesetih letih. Ta koncept je bil pozneje v veliki meri povzet v Beli knjigi o izobraževanju v Republiki Sloveniji (1995) ter zakonodajno umeščen v Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (1996). Na tej podlagi so bila pripravljena tudi prva izhodišča za pripravo izobraževalnih programov, ki so nastala ob sodelovanju številnih domačih deležnikov in tujih strokovnjakov v okviru projekta Phare ter postavila strokovni okvir za razvoj javno veljavnih izobraževalnih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja.

V desetletjih po vzpostavitvi sistema so se družba, gospodarstvo, trg dela in tehnologija močno spremenili. Digitalni in zeleni prehod, nove oblike dela ter vse hitrejši razvoj zahtevajo drugačna znanja in kompetence ter pred izobraževalni sistem postavljajo nove izzive. Ti zahtevajo programe, ki so prožnejši, sodobnejši in bolj usmerjeni v razvoj kompetenc, ki posameznikom omogočajo uspešno vključevanje v delo in družbo. Prav na te izzive odgovarja **projekt Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja, vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest 2022–2026, na kratko projekt Modernizacija poklicnega izobraževanja**, ki ga na Centru RS za poklicno izobraževanje izvajamo v okviru Načrta za okrevanje in odpornost (NOO). Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija – NextGenerationEU.

Projekt je pomemben razvojni korak pri prenovi poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji. Hkrati s projektom odpiramo prostor za sistemski premislek o prihodnjem razvoju poklicnega in strokovnega izobraževanja ter o tem, kako zagotoviti njegovo večjo odzivnost na potrebe družbe in gospodarstva. Njegov cilj ni le posodobitev posameznih izobraževalnih programov, temveč širša krepitev sistema, ki vključuje razvoj strokovnih in metodoloških podlag, podporo šolam pri uvajanju prenovljenih programov ter razvoj digitalnih rešitev za podporo praktičnemu usposabljanju z delom. V okviru projekta bomo do leta 2026 prenovili 25 srednješolskih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja ter 16 višješolskih študijskih programov. Prenova temelji na številnih študijah, analizah ter strokovnih in metodoloških podlagah, ki smo jih pripravili v sodelovanju s strokovnjaki, šolami in predstavniki gospodarstva, da bi podrl kompetenčno zasnovano izobraževanje, povezovanje teorije in prakse ter razvoj kompetenc, pomembnih za digitalni in zeleni prehod. Pomemben del projekta so tudi strokovna srečanja, konference in razprave, s katerimi ustvarjamo prostor za izmenjavo izkušenj, refleksijo o doseženem ter skupno razmišljanje o prihodnjem razvoju poklicnega in strokovnega izobraževanja. Projekt tako ne pomeni zgolj prenove posameznih programov, temveč je širši razvojni premik na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja. Z njim želimo okrepiti pomen tega področja, podpreti šole pri uvajanju sprememb ter prispevati k oblikovanju sistema, ki bo tudi v prihodnje omogočal kakovostno izobraževanje ter razvoj kompetenc za delo, življenje in družbo.

Iskrena zahvala vsem strokovnim delavcem, ravnateljem, strokovnjakom, ki so prispevali svoje znanje, izkušnje in čas, ter s tem omogočili uspešno izvedbo projekta. Zahvaljujemo se tudi Gospodarski zbornici Slovenije in Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije. Posebna zahvala pa gre Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje za financiranje in podporo.

dr. Danijela Makovec Radovan

Kompetenčna zasnovanost poklicnega in strokovnega izobraževanja

Potreba po kompetenčni zasnovanosti poklicnega izobraževanja se je pojavila kot odziv na dejstvo, da so imeli diplomanti dovolj strokovno teoretičnega znanja, zaznali pa so primanjkljaje predvsem na področju spretnosti in odnosov, potrebnih za kakovostno delovanje v poklicih (Biemans, Nieuwenhuis, Poell, Mulder in Wesselink, 2004). V našem prostoru je ideja kompetenčne naravnosti zaživela kmalu po prelomu tisočletja ter z opredelitvijo v Izhodiščih za pripravo programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega izobraževanja postala nacionalna usmeritev. Vse od takrat so programi v tem delu izobraževanja pripravljani po načelu kompetenčne zasnovanosti. In vse od takrat se ob vsaki prenovi zdi, da začinjamo neke blizu začetka.

V poklicnem izobraževanju ima lahko koncept kompetenc, »če je razumljen holistično, oz. t. i. tridimenzionalno, velik pomen, saj omogoča preseči eno glavnih težav, ki se pojavlja v vsaki sistemski spremembi izobraževalnih programov, namreč iskanje ravnotežja med splošnimi in poklicnospecializiranimi cilji oz. vsebinami« (Medveš 2010, str. 56). Vendar ne zadostuje, da kompetence in njihove dimenzije opredelimo v pravnoformalnih in strokovnih dokumentih. Tako kot velja, da je treba kompetence razumeti celostno, velja tudi za uvajanje tovrstne zasnovanosti v sistem. Lotiti se ga je treba celostno in na vseh treh ravneh (na ravni države, na ravni šole in ravni učitelja). Ob tem je treba vseskozi imeti v mislih tudi to, da je kompetenčna zasnovanost tako sistemski organizacijski ukrep kot pedagoški pristop.

Analize preteklih uvajanj so pokazale dvoje: prvič, da je implementacija uspešna takrat, ko je sistemsko in sistematično podprta. Država mora torej vzpostaviti in šolam tudi vseskozi zagotavljati sistemske pogoje, da so premiki h kompetenčno zasnovani izvedbi programov ter njihovo izvajanje možni in izvedljivi. In drugič: kompetenčna zasnovanost pomeni velik odmik od predmetne zasnovanosti k naravnosti, v kateri je mogoče izobraževalni program izvesti tudi brez vsakršnega sodelovanja in povezovanja učiteljev različnih predmetnih področij. Poleg nedoslednosti v sistemski podpori se je v preteklosti največ težav pojavljalo ravno pri kurikularnem načrtovanju. Njegova nerazvitost je bila pogosto razlog, da je, kljub začetnemu zanosu, pouk kmalu zdrsnil nazaj v predmetno zasnovano. Zato smo bili v tokratni prenovi na to še posebej pozorni. V katalogih znanja, čeprav ti ohranjajo predmetno zasnovanost, so zapisane vse tri dimenzije kompetenc, z jasnimi pričakovanji, da jih skozi izobraževanje učeči se tudi razvijejo. V podporo šolam pri fleksibilni izvedbi programov, ki ob številnih prednostih lahko predstavlja tudi precej veliko past, so bile razvite strokovne podlage o načrtovanju učnega procesa tako na ravni programa kot na ravni letnika.

Dokumenti so pripravljani – začenja se naslednja faza, uvajanje prenovljenih programov. Ta faza vselej odstre več tančic. Preverili bomo, kako razumljivi in izvedljivi so pripravljani dokumenti, ob tem pa tudi, kako je uvajanje podprto s sistemskimi ukrepi, za katere mora poskrbeti država. Nenazadnje bomo preverili tudi, koliko smo h kompetenčni naravnosti v resnici zavezani izvajalci izobraževalnih programov. Kompetenčno zasnovani programi namreč spreminjajo obstoječo organizacijsko kulturo šole ter ustaljene načine načrtovanja, izvajanja pouka in ocenjevanja, kar je pogosto tudi razlog, da so premiki manjši, kot bi si želeli. Nespametno bi bilo, da bi

tudi tokrat stopicali na mestu in ostajali v varnih okvirih svojih ustaljenih navad. Premiki so nujni. Do njih pa lahko pride samo, če vsaka raven in znotraj nje vsak, ki deluje v sistemu PSI, z vso resnostjo in odgovornostjo pristopi k fazi uvajanja. Systemske prenove v življenje nikoli ne poženejo formalni dokumenti, temveč nevidne vezi med odločitvami države, utripom šole in delovanjem v razredu. Samo v njihovem tesnem prepletu in skupni zavezanosti je mogoče računati na uspeh.

dr. Klara Skubic Ermenc

Od projekta do prakse: izzivi in dosežki socialnega partnerstva v poklicnem izobraževanju

Na podlagi večletnega spremljanja uvajanja in izvajanja vajeništva ter razvoja socialnega partnerstva v Sloveniji se odpira ključno vprašanje: pod kakšnimi pogoji lahko projektni rezultati resnično zaživijo v praksi – in zakaj se to tako pogosto ne zgodi?

Izkušnje kažejo, da se projektne rešitve uspešno prenesejo v prakso le takrat, ko neposredno odgovarjajo na konkretne potrebe izobraževalnega prostora – in ne zgolj na širše, pogosto abstraktne evropske agende. Pri tem je odločilnega pomena tudi stabilna politična podpora. Enako pomembni so kakovostno zasnovan metodološki pristop, jasno opredeljen raziskovalni problem in premišljena raziskovalna vprašanja. Posebno vrednost predstavlja participatorno raziskovanje: v primeru spremljanja vajeništva so bili predlogi izboljšav oblikovani skozi kontinuiran dialog z deležniki v vseh fazah evalvacije.

Spremljanje vajeništva je potekalo v obliki več medsebojno povezanih evalvacij, ki so združevale kvantitativne in kvalitativne pristope. Temeljile so na izhodišču, da je uspešnost vajeništva neločljivo povezana z učinkovitim socialnim partnerstvom in kakovostnim socialnim dialogom. Prav zato so bile v središču raziskave tudi širše dimenzije poklicnega izobraževanja: kakovost socialnega dialoga, zmogljivosti socialnih partnerjev in podjetij ter epistemološki in organizacijski pogoji za zagotavljanje kakovosti vajeništva. Posebna pozornost je bila namenjena tudi (ne)usklajenosti javnih politik na področjih izobraževanja, sociale in dela ter njenim konkretnim posledicam za šole, delodajalce in mlade.

Ugotovitve razkrivajo, da socialni dialog v Sloveniji – kljub obstoječi tradiciji – ne deluje v polni meri. Med ključnimi ovirami izstopajo pomanjkljivo medresorsko sodelovanje, zlasti med Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje (MVI) ter Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), omejeno zanimanje odločevalcev za vajeništvo ter prenašanje odgovornosti za vajeništvo predvsem na izobraževalni resor. Hkrati so zmogljivosti socialnih partnerjev in podjetij za kakovostno podporo vajeništvu pogosto nezadostne, pri čemer še posebej izstopa šibka vloga sindikatov. Čeprav podjetja izkazujejo interes za sodelovanje, pogosto niso pripravljena oz. zmožna prevzeti večjega deleža odgovornosti za usposabljanje vajencev. Dodatne izzive predstavljajo toga struktura predmetnikov, rigidna organizacija izobraževalnega procesa ter neusklajenost politik na ključnih področjih.

Na tej podlagi so bili oblikovani konkretni, izvedljivi predlogi za izboljšanje sistema vajeništva:

- Opredelitev vajeništva kot nacionalne skrbi ter vzpostavitve »zaveznitva za vajeništvo«.
- Krepitev medresorskega sodelovanja: MVI kot pobudnik dialoga, MDDSZ kot ključni partner zaradi svoje vloge pri poklicnih standardih ter v Strokovnem svetu RS za poklicno in strokovno izobraževanje (SSPSI).
- Ohranjanje temeljnih značilnosti sistema ob hkratni krepitevi participativnega modela sodelovanja, v katerem ima izobraževalni resor koordinacijsko vlogo v stalnem dialogu z drugimi deležniki.
- Okrepitev vloge socialnih partnerjev v SSPSI in področnih odborih za poklicne standarde.
- Dvig kompetenc članov SSPSI, vključno z njihovimi izkušnjami, strokovnim znanjem ter institucionalno podporo.

- Spodbujanje podjetij k večji vključenosti v zbornice, ki lahko ponujajo bolj raznoliko in sistematično podporo.
- Uvedba trialnega modela vajeništva, ki vključuje medpodjetniške centre, kot so izvajalci praktičnega usposabljanja z delom (PUD).
- Večja fleksibilnost pri organizaciji in opredelitvi obdobja PUD.

Ti predlogi so bili v procesu evalvacije prepoznani kot sprejemljivi za deležnike. So konkretni, strokovno utemeljeni in izvedljivi – vendar za zdaj še ostajajo na ravni priporočil. Njihova uresničitev bo zahtevala jasno politično zavezanost na najvišji ravni ter proaktiven angažma vodilnih institucij.

Aktivnosti in temeljni cilji projekta

S projektom Modernizacija poklicnega izobraževanja se izvajata celovita prenova in posodobitev slovenskega poklicnega in strokovnega izobraževanja, da bi se podprl digitalni in zeleni prehod, izboljšala povezava s trgom dela ter povečala prilagodljivost in odpornost izobraževalnega sistema.

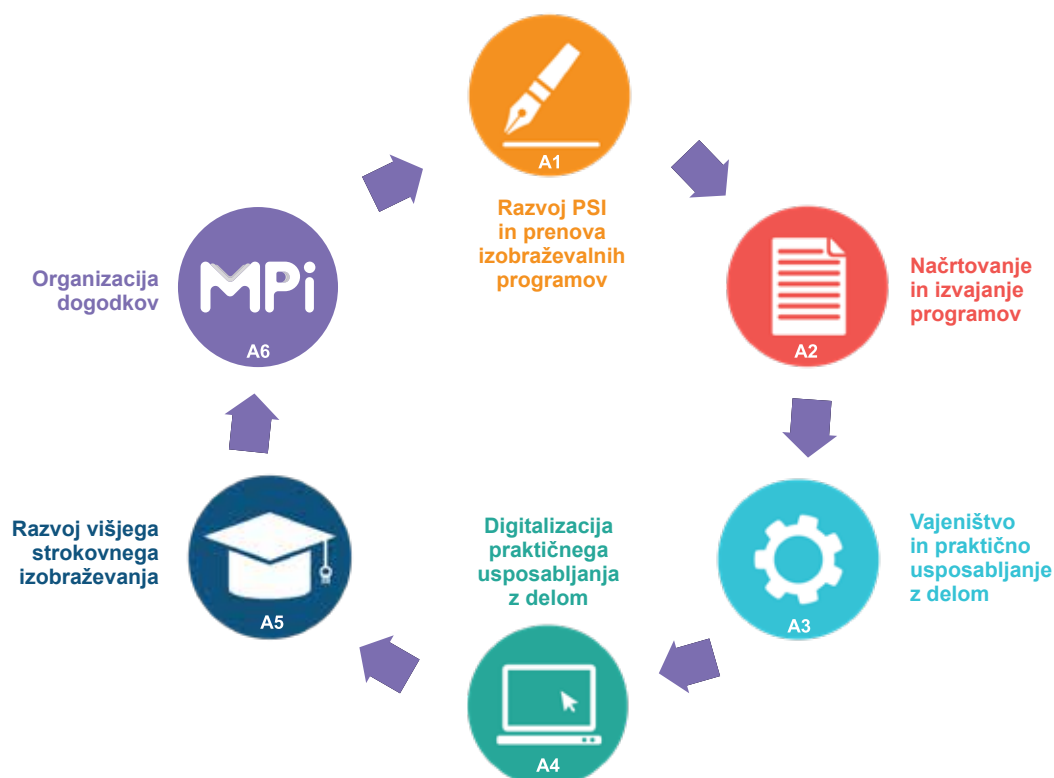
Projekt sestoji iz petih vsebinskih aktivnosti in ene organizacijske aktivnosti, ki skupaj zagotavljajo celovit pristop k modernizaciji izobraževalnega sistema. Aktivnosti pokrivajo razvoj in prenovo izobraževalnih programov in višješolskih študijskih programov, podporo vodstvu in strokovnim delavcem pri kakovostnem izvajanju programov, nadgradnjo vajeništva in praktičnega usposabljanja z delom ter digitalizacijo praktičnega usposabljanja z delom.

Projektne aktivnosti so usmerjene v doseganje naslednjih ključnih ciljev:

- Prenova in razvoj programov poklicnega in strokovnega izobraževanja in višjega strokovnega izobraževanja za podporo kompetencam, ki so pomembne za digitalni in zeleni prehod
- Razvoj sodobnih pedagoških in organizacijskih modelov za kakovostno izvajanje izobraževalnih programov
- Krepitev sodelovanja med šolami in delodajalci ter vzpostavitev podpornega sistema za praktično usposabljanje z delom

Projekt bo zaključen 30. junija 2026. Do takrat bodo doseženi vidni rezultati, kot je prenovljenih 25 izobraževalnih programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter 16 višješolskih študijskih programov.

V nadaljevanju predstavljamo posamezne projektne aktivnosti, njihov namen, cilje in nastala gradiva ter s tem osvetljujemo, kako projekt skozi različna razvojna področja pomembno prispeva k razvoju poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji.

Temeljni cilji projekta po aktivnostih

Razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja ter prenova izobraževalnih programov

- Opredelitev razvoja poklicnega in strokovnega izobraževanja v smeri večje povezanosti s trgom dela
- Prenova izobraževalnih programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja za podporo digitalnemu in zelenemu prehodu

Načrtovanje in izvajanje programov

- Razvoj modela učenja in poučevanja v sodobni poklicni in strokovni šoli, ki odgovarja na spremembe na trgu dela in v družbi (trajnostne kompetence, digitalizacija, globalizacija) ter na potrebe in pričakovanja dijakov (komunikacija, individualizacija, inkluzija, dostop do znanja)
- Vzpostavitev sistema usposabljanja direktorjev, ravnateljev, učiteljev in drugih strokovnih delavcev, ki podpira razviti model učenja in poučevanja

Vajeništvo in praktično usposabljanje z delom

- Evalvacija obstoječega sistema vajeništva v Sloveniji, evalvacija verifikacije učnih mest ter priprava predlogov za nadgradnjo in preučitev možnosti uvajanja vajeništva v srednjem strokovnem in višjem strokovnem izobraževanju, vključujoč izobraževanje odraslih
- Metodična podpora mentorjem v podjetjih pri izvajanju praktičnega izobraževanja

Digitalizacija praktičnega usposabljanja z delom

- Digitalna preobrazba dokumentacije za načrtovanje, izvajanje in evalvacijo PUD
- Razvoj celovitega orodja (aplikacije) za digitalno podprt model načrtovanja, izvedbe in evalvacije na PUD, ki podpira sodelovanje med dijaki, šolami, delodajalci in drugimi socialnimi partnerji
- Izdelava priročnikov za načrtovanje, izvedbo in evalvacijo PUD

Razvoj višjega strokovnega izobraževanja

- Prenova višješolskih študijskih programov za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu
- Podpora strokovnim delavcem na višjih strokovnih šolah, da bodo lahko odgovorili na izzive, povezane s spremembami na trgu dela ter novimi načini učenja in poučevanja

Organizacija dogodkov

- Organizacija javnih strokovnih razprav, posvetov in tematskih konferenc

Razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja ter prenova izobraževalnih programov

Aktivnost je omogočila celovit premislek o razvoju sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja. Usmerjena je bila k oblikovanju sodobnega pristopa za pripravo izobraževalnih programov srednjega poklicnega izobraževanja ter v razvoj strokovnih podlag za njihovo prenovu z vidika kompetenc s poudarkom na digitalnem in zelenem prehodu.

Cilja aktivnosti

- Opredelitev razvoja poklicnega in strokovnega izobraževanja **v smeri večje povezanosti s trgom dela**
- Prenova izobraževalnih programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja za **podporo digitalnemu in zelenemu prehodu**

Rezultati aktivnosti so študije, konceptualni dokumenti ter strokovne in metodološke podlage, ki podpirajo prenovu programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja.

V nadaljevanju so predstavljene študije in strokovne podlage, ki so nastale v okviru posameznih ciljev aktivnosti.

Opredelitev razvoja poklicnega in strokovnega izobraževanja v smeri večje povezanosti s trgom dela

Študija sistemskih ureditev PSI v izbranih državah EU

Namen študije je bil pridobiti celovit vpogled v sistemske ureditve, izzive in pristope k razvoju poklicnega in strokovnega izobraževanja v izbranih državah ter ugotovitve umestiti v slovenski kontekst. Študija je zajela analizo sistemov PSI v naslednjih državah: Finska, Danska, Švedska, Estonija, Avstrija, Švica, Nizozemska, Francija, Hrvaška in Portugalska. Rezultat študije je sintezno poročilo s preglednimi poročili po posameznih državah, ki je pomembna strokovna podlaga za nadaljnji razvoj sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji.

Pilotna študija na izbranih strokovnih področjih

Študija je bila izvedena na področju kulturno-kreativnega sektorja ter na področju kmetijstva in hortikulture. Njen namen je bil ugotoviti trenutne in prihodnje potrebe po poklicih, znanju in kompetencah ter prepoznati vrzeli v poklicnih standardih. Na podlagi tega so bila oblikovana priporočila za izboljšanje izobraževalnih programov, usposabljanj in nacionalnih poklicnih kvalifikacij ob upoštevanju razvojnih trendov v naslednjih petih do desetih letih. Rezultat študije so sintezno poročilo o izvedljivosti analize dejavnosti ter sintezna poročila o analizi dejavnosti v kmetijski in kulturno-kreativni dejavnosti.

Poklicna pedagogika

Strokovno gradivo obravnava sistemska in konceptualna vprašanja poklicnega in strokovnega izobraževanja ter njegovo umeščenost v celotni izobraževalni sistem. Posebno pozornost namenja značilnostim upravljanja sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja, didaktičnim konceptom in pristopom k poučevanju v poklicnem izobraževanju.

Okvir ključnih kompetenc v programih srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja

Dokument predstavlja skupen strokovni in metodološki okvir za sistematično umeščanje ključnih kompetenc (digitalne kompetence; kompetence za trajnostnost; podjetnost in finančna pismenost; učenje učenja, celostno zdravje in dobrobit; jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; načrtovanje in vodenje kariere) v programe srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja. Namenjen je snovalcem izobraževalnih programov in pedagoškim delavcem ter podpira prenovu programov in njihovo udejanjanje v praksi.

Prenova izobraževalnih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja

Prenova izobraževalnih programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja je temeljila na jasno opredeljenih strokovnih in konceptualnih izhodiščih. Proces prenove je vključeval **analizo veljavnih izhodišč za pripravo programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega izobraževanja iz leta 2019** z namenom presoje njihove ustreznosti glede na izzive sodobnega poklicnega izobraževanja, zlasti v kontekstu digitalnega in zelenega prehoda.

Na podlagi ugotovitev analize je bil pripravljen **koncept prenove izhodišč**, ki opredeljuje vlogo poklicnega in strokovnega izobraževanja, ključne izzive sistema ter načela modernizacije. Poleg tega določa cilje in usmeritve za prenovo izobraževalnih programov.

Na podlagi tega so bila pripravljena prenovljena **Izhodišča za pripravo programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega izobraževanja**, ki jih je Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje sprejel na 205. seji 22. marca 2024. Dokument danes pomeni enoten in posodobljen strokovni okvir za načrtovanje in prenovo programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji.

V okviru projekta je bilo tako prenovljenih **25 izobraževalnih programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja**, med njimi pet pilotnih programov: Mehatronik operater in Bolničar-negovalec (srednje poklicno izobraževanje), Tehnik mehatronike in Farmaceutski tehnik (srednje strokovno izobraževanje) ter Tehnik mehatronike (poklicno tehniško izobraževanje). Preostalih dvajset programov v prenovi vključuje programe različnih izobraževalnih smeri, in sicer med programi srednjega poklicnega izobraževanja so to Cvetličar, Gastronomske in hotelske storitve, Mesar, Mizar, Pek, Slaščičar, Tapetnik in Vrtnar. Med programi srednjega strokovnega izobraževanja programi so to Aranžerski tehnik, Ekonomski tehnik, Fotografski tehnik, Gastronomija in turizem, Hortikulturni tehnik, Lesarski tehnik, Medijski tehnik, Okoljevarstveni tehnik, Predšolska vzgoja in Tehnik optik. Med programi poklicno-tehniškega izobraževanja pa so to Gastronomija, Hortikulturni tehnik, Lesarski tehnik in Logistični tehnik.

Za dostop do gradiv uporabite
QR kodo.

<https://cpi.si/mpi/gradiva/>

Kakovost načrtovanja in izvedbe programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja na ravni izvajalcev

Aktivnost je bila namenjena oblikovanju modela učenja in poučevanja v sodobni poklicni šoli ter pripravi strokovnih in metodoloških podlag za pedagoško delo učiteljev in drugih strokovnih delavcev pri kakovostnem načrtovanju in izvajanju kompetenčno zasnovanih izobraževalnih programov. Model temelji na načrtovanju izvedbenega kurikula na ravni šole in vključuje smernice za njegovo izvajanje. Pomemben del aktivnosti je bila tudi vzpostavitev sistema usposabljanja vodstvenih in strokovnih delavcev, ki podpira uvajanje kompetenčno zasnovanega izobraževanja ter kakovostno izvajanje izobraževalnih programov.

Cilja aktivnosti

- Razvoj **modela učenja in poučevanja** v sodobni poklicni in strokovni šoli, ki odgovarja na spremembe na trgu dela in v družbi (trajnostne kompetence, digitalizacija, globalizacija) ter na potrebe in pričakovanja dijakov (komunikacija, individualizacija, inkluzija, dostop do znanja)
- Vzpostavitev **sistema usposabljanja direktorjev, ravnateljev, učiteljev in drugih strokovnih delavcev**, ki podpira razviti model učenja in poučevanja

Rezultati aktivnosti so strokovne in metodološke podlage ter model usposabljanja, ki podpirajo kakovostno načrtovanje izvedbe in izvajanje kompetenčno zasnovanih izobraževalnih programov v poklicnem in strokovnem izobraževanju.

V nadaljevanju so predstavljene ključne vsebine aktivnosti ter strokovne in metodološke podlage, ki so nastale v okviru posameznih ciljev aktivnosti.

Razvoj modela učenja in poučevanja v sodobni poklicni in strokovni šoli, ki odgovarja na spremembe na trgu dela in v družbi (trajnostne kompetence, digitalizacija, globalizacija) ter na potrebe in pričakovanja dijakov (komunikacija, individualizacija, inkluzija, dostop do znanja)

Načrtovanje in izvajanje kompetenčno zasnovanih programov v poklicnem in strokovnem izobraževanju

Metodološki priročnik obravnava ključne elemente uvajanja kompetenčno zasnovanih programov v poklicnem in strokovnem izobraževanju. V središče postavlja kompetenčno zasnovan izobraževalni program kot izhodišče za načrtovanje izvedbenega kurikulumu in pouka, ki temelji na učnih situacijah kot osrednjem didaktičnem pristopu kompetenčno zasnovanega izobraževanja.

Analiza odprtega kurikula ter Smernice za načrtovanje odprtega kurikula v programih nižjega in srednjega poklicnega ter srednjega strokovnega izobraževanja

Z analizo obstoječega stanja je bil opravljen pregled načrtovanja in uresničevanja odprtega kurikula v praksi. Na tej podlagi pripravljene smernice opredeljujejo namen in vlogo odprtega kurikula ter potek njegovega načrtovanja, oblikovanja, potrditve, objave in zagotavljanja kakovosti, poleg tega pa podpirajo šole pri pripravi modulov odprtega kurikula in pripadajočih katalogov znanja.

Smernice za pripravo izvedbenega kurikula

Gradivo šolam ponuja strokovne podlage za pripravo izvedbenega kurikula kot dokumenta, s katerim se nacionalni izobraževalni program na ravni šole vsebinsko, didaktično in organizacijsko konkretizira. Spodbuja medpredmetno

povezovanje, načrtovanje učnih situacij ter usklajeno načrtovanje izvajanja izobraževalnega programa.

Smernice za načrtovanje in izvedbo zaključevanja v poklicnem in strokovnem izobraževanju

Sklop smernic šolam zagotavlja strokovno podlago za načrtovanje, pripravo in izvedbo zaključevanja izobraževanja; drugega predmeta poklicne mature, četrtega predmeta poklicne mature ter zaključnega izpita iz izdelka oziroma storitve z zagovorom ter podpira enotno, pregledno in kompetenčno zasnovano ocenjevanje doseganja ciljev izobraževalnih programov.

Podporna gradiva za načrtovanje učnih situacij

Gradivo podpira šole pri načrtovanju in izvajanju učnih situacij kot osrednjega didaktičnega pristopa kompetenčno zasnovanega izobraževanja ter spodbuja povezano kurikularno načrtovanje na ravni šole in učitelja.

Podporno gradivo za preverjanje in ocenjevanje znanja ter Primer ocenjevanja v kompetenčno zasnovanem izobraževanju

Gradivi se osredotočata na preverjanje in ocenjevanje znanja v poklicnem in strokovnem izobraževanju ter učiteljem ponujata strokovno podlago za njegovo izvajanje, in sicer na podlagi teoretično-konceptualnih izhodišč, pravno-formalnega okvira ter ključnih načel kakovostnega preverjanja in ocenjevanja znanja.

Vzpostavitev sistema usposabljanja direktorjev, ravnateljev, učiteljev in drugih strokovnih delavcev, ki podpira razviti model učenja in poučevanja

V okviru razvoja pilotnega modela usposabljanja vodstvenih in strokovnih delavcev v poklicnem in strokovnem izobraževanju smo razvili model usposabljanja, katerega namen je izvajalce izobraževalnih programov in vodstvo šol podpreti za kakovostno načrtovanje in izvajanje kompetenčno zasnovanih izobraževalnih programov. Končni rezultat je **Priročnik za uvajanje prenovljenih programov v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju**, ki vključuje primere praks za načrtovanje in izvajanje izobraževalnih programov

Za dostop do gradiv uporabite
QR kodo.

<https://cpi.si/mpi/gradiva/>

Vajeništvo in praktično usposabljanje v podjetjih

Aktivnost izhaja iz ugotovitev poskusnega izvajanja vajeništva v Sloveniji med letoma 2017 in 2021, ki so pokazale različne izvedbene izzive, predvsem na sistemski ravni in na področju delovanja socialnega partnerstva. Namen aktivnosti je bil presoditi ustreznost obstoječe ureditve vajeništva ter preučiti, ali in pod kakšnimi pogoji je mogoče vajeništvo izvajati v srednjem in višjem strokovnem izobraževanju ter v izobraževanju odraslih. Aktivnost je bila usmerjena tudi v preučevanje mehanizmov, ki lahko prispevajo h kakovostnejšemu povezovanju šol in podjetij ter k razvoju podpornega sistema za izvajanje praktičnega usposabljanja v podjetjih.

Cilja aktivnosti

- Evalvacija obstoječega sistema vajeništva v Sloveniji, evalvacija verifikacije učnih mest ter priprava predlogov za nadgradnjo in [preučitev možnosti uvajanja vajeništva v srednjem strokovnem in višjem strokovnem izobraževanju, vključujoč izobraževanje odraslih](#)
- Metodična [podpora mentorjem v podjetjih](#) pri izvajanju praktičnega izobraževanja

Rezultati aktivnosti so analize, evalvacije in strokovne podlage, ki prispevajo k nadaljnjemu razvoju sistema vajeništva ter krepitvi sodelovanja med šolami in podjetji.

V nadaljevanju so predstavljeni rezultati evalvacij in strokovna gradiva, ki so nastala v okviru posameznih ciljev aktivnosti.

[Evalvacija obstoječega sistema vajeništva v Sloveniji, evalvacija verifikacije učnih mest ter priprava predlogov za nadgradnjo in preučitev možnosti uvajanja vajeništva v srednjem strokovnem in višjem strokovnem izobraževanju, vključujoč izobraževanje odraslih](#)

Evalvacija obstoječega sistema vajeništva

Namen evalvacije je bil preučiti izvajanje socialnega partnerstva v Sloveniji, identificirati prednosti in izzive sistema vajeništva ter oblikovati usmeritve za nadaljnji razvoj. Rezultat evalvacije je sintezno poročilo Udejanjanje socialnega partnerstva ter tri delna poročila, ki so strokovna podlaga za izboljšanje systemskega delovanja vajeništva in za podpora dialogu med socialnimi partnerji.

Študija izvedljivosti uvajanja vajeništva v SSI, VSI in IO

S študijo smo raziskali možnosti uvajanja vajeništva v srednjem strokovnem izobraževanju (SSI), višješolskem strokovnem izobraževanju (VSI) in izobraževanju odraslih (IO), pri čemer smo ocenili pogoje, potrebe in omejitve na posamezni ravni izobraževanja. Rezultat študije so sintezno poročilo in štiri delna poročila, ki zagotavljajo strokovno podlago za odločanje o smiselnosti in pogojih za širitev vajeništva v SSI, VSI in IO.

Evalvacija kakovosti učnih mest za praktično usposabljanje z delom (PUD)

Z evalvacijo smo ocenili obstoječi sistem verifikacije učnih mest za praktično usposabljanje z delom in pripravili predloge za njegovo nadgradnjo. Rezultat evalvacije so sintezno poročilo in tri delna poročila, ki so strokovna podlaga za pripravljene predloge za posodobitev verifikacije učnih mest.

Metodična podpora mentorjem v podjetjih pri izvajanju praktičnega izobraževanja

Evalvacija prenovljenega programa in podpornega gradiva za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev

Namen evalvacije je bil ugotoviti ustreznost in aktualnost prenovljenega programa ter podpornega gradiva za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev. Rezultat evalvacije so sintezno poročilo in štiri delna poročila, ki so bila podlaga za pripravo Usmeritev za pripravo Zaključne naloge – Načrta praktičnega usposabljanja.

Usmeritev za pripravo Zaključne naloge – Načrta praktičnega usposabljanja

Skupaj z izvajalci usposabljanja za mentorje smo poskusili poenotiti mnenje o tem, katere elemente naj vključuje Zaključna naloga – Načrt praktičnega usposabljanja pri delodajalcu in kaj naj bo vsebina posameznega elementa. Usmeritve so izvajalci pilotno preizkusili na usposabljanju za mentorje. Poleg usmeritev za pripravo zaključne naloge smo pripravili tudi štiri primere načrta praktičnega usposabljanja pri delodajalcu.

Primer priprave na izvedbo pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev, ki postavi v izhodišče pripravo dokumenta Zaključne naloge – Načrt praktičnega usposabljanja

Namen aktivnosti je bil povezati teorijo in prakso tako, da izvajalci že med usposabljanjem pomagajo udeležencem (mentorjem) osmisliti pridobljena znanja in jih uporabiti pri pripravi Zaključne naloge.

Model didaktično-metodične podpore za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom

Namen gradiva je prikazati praktično usposabljanja z delom kot pomemben vir učenja. Izhodišče so delovne naloge kot osnovni vir učenja ter opisi okoliščin in pogojev, ki omogočajo transformacijo delovnega okolja v spodbudno učno okolje, v katerem se prepletajo procesi dela in učenja, ter podpirajo načrtno in reflektirano pridobivanje znanja, spretnosti in poklicnih kompetenc.

Program in podporno gradivo za nadaljnje usposabljanje mentorjev: Praktično usposabljanje z delom za dijake s posebnimi potrebami

Namen programa in podpornega gradiva je razširiti ponudbo nadaljnega usposabljanja za mentorje. Program in podporno gradivo bosta strokovna podpora mentorjem pri delu z dijaki s posebnimi potrebami.

Za dostop do gradiv uporabite
QR kodo.

<https://cpi.si/mpi/gradiva/>

Digitalizacija praktičnega usposabljanja z delom na področju zdravstva in socialnega varstva ter predšolske vzgoje

Namen aktivnosti je razvoj pilotne aplikacije za digitalno izmenjavo podatkov in vzpostavitev strukturiranega, digitalno podprtega modela praktičnega usposabljanja z delom (PUD), ki omogoča preglednejše in učinkovitejše sodelovanje med dijaki, šolami in delodajalci na področjih zdravstvene nege in socialnega varstva ter predšolske vzgoje. V okviru aktivnosti je bila poenotena ključna dokumentacija za načrtovanje in izvajanje PUD, hkrati pa so bili jasno opredeljeni operativni učni cilji in evalvacijska vprašanja.

Cilja aktivnosti

- Digitalna preobrazba dokumentacije za načrtovanje, izvajanje in evalvacijo PUD
- Razvoj celovitega orodja (aplikacije) za digitalno podprt model načrtovanja, izvedbe in evalvacije na PUD, ki podpira sodelovanje med dijaki, šolami, delodajalci in drugimi socialnimi partnerji
- Izdelava priročnikov za načrtovanje, izvedbo in evalvacijo PUD

Rezultata aktivnosti sta poenotena dokumentacija za načrtovanje, izvajanje in evalvacijo PUD ter digitalno orodje e-PUD, ki omogoča bolj enoten in pregleden pristop k izvajanju PUD

V nadaljevanju so predstavljene ključne vsebine in strokovne podlage, ki so nastale v okviru posameznih ciljev aktivnosti.

Digitalna preobrazba dokumentacije za načrtovanje, izvajanje in evalvacijo PUD

Izvedeno je bilo poenotenje dokumentacije in postopkov za načrtovanje in izvajanje PUD. Pripravljeni so bili enotni obrazci za načrtovanje PUD (najava, pogodba, aneks, napotnica) ter metodologija za določanje operativnih učnih ciljev, ki služijo za spremljanje in evalvacijo PUD. Rezultat aktivnosti je enoten nabor dokumentacije in metodoloških usmeritev, ki omogočajo bolj sistematično načrtovanje in izvajanje PUD v okviru izobraževalnega programa. Za **po-večano preglednost in kakovost PUD** ter vzpostavitev podlage za spremljanje kakovosti in nadaljnje izboljšave izvajanja PUD so bili pripravljene kazalniki z evalvacijskimi vprašanji in predloga poročila o dosežkih dijakov na PUD, s čimer smo zagotovili bolj sistematično zbiranje podatkov o izvedbi PUD.

Učna mesta in povezava z operativnimi učnimi cilji (CRUM)

V okviru aktivnosti so bila objavljena učna mesta v centralnem registru učnih mest (CRUM) za izobraževalna programa Predšolska vzgoja in Zdravstvena nega. Rezultat aktivnosti je preglednost evidence delodajalcev, ki ponujajo učna mesta za izvajanje PUD za ta izobraževalna programa.

Razvoj celovitega orodja (aplikacije) za digitalno podprt model načrtovanja, izvedbe in evalvacije na PUD, ki podpira sodelovanje med dijaki, šolami, delodajalci in drugimi socialnimi partnerji

Razvit je bil model digitalno podprtega praktičnega usposabljanja z delom (PUD), ki opredeljuje faze načrtovanja, izvedbe, spremljanja in evalvacije PUD ter vključuje digitalne module (učne pogodbe, aneksi, komunikacija, dokumentacija, evalvacija, arhiviranje).

Namen modela je predstaviti zasnovo digitalizacije postopkov načrtovanja, izvajanja in evalvacije PUD ter podpreti razvoj celovitega orodja (aplikacije) za učinkovito komunikacijo in sodelovanje med vsemi deležniki (dijaki, šolami in socialnimi partnerji). Model temelji na izkušnjah organizatorjev PUD izobraževalnih programov Predšolska vzgoja in Zdravstvena nega.

Na osnovi modela je bila razvita pilotna **aplikacija e-PUD**, ki omogoča učinkovito sodelovanje med vsemi deležniki, predvsem pa digitalno dokumentacijo, komunikacijo, evidenco dokumentov, spremljavo dnevnih evidenčnih poročil, delovnih poročil in evalvacijo izvedenega PUD. Testiranje aplikacije na izbranih šolah je omogočilo preverjanje njene funkcionalnosti in uporabniške izkušnje ter oblikovanje strokovnih podlag za nadaljnji razvoj. Za uporabo aplikacije so bila pripravljena navodila v obliki videopriročnikov. Izvedena je bila evalvacija **aplikacije e-PUD**, s katero sta bili ocenjeni njena učinkovitost in uporabnost; pridobljeni rezultati so izhodišče za nadaljnjo nadgradnjo.

Izdelava priročnikov za načrtovanje, izvedbo in evalvacijo PUD

Pripravljene so bili **priročniki za načrtovanje, izvedbo in evalvacijo praktičnega usposabljanja z delom (PUD)**, namenjeni **organizatorjem in mentorjem PUD** ter **dijakom** v srednjih poklicnih in strokovnih šolah. Predstavljajo strokovne usmeritve za načrtovanje, organizacijo, spremljanje in dokumentiranje PUD ter vključujejo ključne postopke, obrazce in informacije za kakovostno izvajanje PUD in sodelovanje med šolami in delovnim okoljem.

Za dostop do gradiv uporabite
QR kodo.

<https://cpi.si/mpi/gradiva/>

Razvoj višjega strokovnega izobraževanja

Aktivnost je bila usmerjena v razvoj strokovnih podlag za prenovo višješolskih študijskih programov ter v podporo njihovemu kakovostnemu načrtovanju in izvajanju na višjih strokovnih šolah. Prenova programov je bila usmerjena tudi v krepitev povezanosti med izobraževanjem in trgom dela ter v odzivanje na strokovne, gospodarske in družbene spremembe.

Cilja aktivnosti

- Prenova višješolskih študijskih programov za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu
- Podpora strokovnim delavcem na višjih strokovnih šolah, da bodo lahko odgovorili na izzive, povezane s spremembami na trgu dela ter novimi načini učenja in poučevanja

Rezultati aktivnosti so analize, različne strokovne in metodološke podlage ter konceptualni dokumenti, ki podpirajo prenovo višješolskih študijskih programov ter kakovostno načrtovanje in izvajanje višjega strokovnega izobraževanja.

V nadaljevanju so predstavljene ključne vsebine in strokovne podlage, ki so nastale v okviru posameznih ciljev aktivnosti.

Prenova višješolskih študijskih programov za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu

Prenova višješolskih študijskih programov je temeljila na jasno opredeljenih strokovnih in konceptualnih podlagah. Proces prenove se je začel s **sistemsko analizo višješolskih študijskih programov**, ki je zagotovila celovit pregled nad značilnostmi in izzivi višjega strokovnega izobraževanja. Rezultat te analize je sintezno poročilo, ki je bila pomembna strokovna podlaga za nadaljnji razvoj sistema višješolskega izobraževanja. Z **mednarodno primerjavo EOK 5** smo pridobili vpogled v značilnosti izobraževalnih sistemov na ravni EOK 5 v izbranih državah EU. Poročilo o primerjavi je pomembno prispevalo razmisleku o prenovljenih izhodiščih za pripravo višješolskih študijskih programov z upoštevanjem mednarodnih trendov. Za zagotavljanje strokovne utemeljenosti in kakovostnih podlag za nadgradnjo in posodobitev vsebine izhodišč je bila izvedena tudi **analiza veljavnih izhodišč za pripravo višješolskih študijskih programov**. Ugotovitve so omogočile pripravo dokumenta **Modela prenove višješolskih študijskih programov** s poudarkom na vključevanju ključnih kompetenc, katerega cilj je uvajanje širšega in sodobnejšega pogleda na višješolsko strokovno izobraževanje. Ti dokumenti so bili podlaga za prenovljena **Izhodišča za pripravo višješolskih študijskih programov**, ki jih je Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje sprejel na 211. seji 18. aprila 2025. S pripravo dokumenta **Koncepta vključevanja ključnih kompetenc v višješolske študijske programe** je bila izvedena tudi prilagoditev koncepta ključnih kompetenc srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja za višješolsko raven. Z dokumentom je bil vzpostavljen celosten pristop k načrtovanju, spremljanju in vrednotenju ključnih kompetenc v višješolskih študijskih programih ter spodbujanju povezovanja delovanja vseh ključnih deležnikov pri njihovem vključevanju v pedagoški proces. Pripravljeni pa so bili tudi katalogi za štiri skupne predmete, in sicer Poslovno sporazumevanje in vodenje, Sporazumevanje v tujem jeziku, Računalništvo in informatika ter Ekonomika in podjetništvo, katerih namen je zagotoviti, da se specializirano strokovno znanje preslika v dejansko delovno učinkovitost in zaposljivost.

V okviru projekta je bila na podlagi zgoraj navedenega izvedena prenova 16 višješolskih študijskih programov različnih izobraževalnih smeri: Avtoservisni menedžment, Balet, Ekonomist, Elektroenergetika, Fotografija, Hortikultura, Kozmetika, Lesarstvo, Logistično inženirstvo, Medijska produkcija, Mehatronika, Snovanje vizualnih komunikacij in trženja, Strojništvo, Telekomunikacije, Ustni higienik in Velnes.

Podpora strokovnim delavcem na višjih strokovnih šolah, da bodo lahko odgovorili na izzive, povezane s spremembami na trgu dela ter novimi načini učenja in poučevanja

Smernice za načrtovanje odprtega kurikula za VŠP

Namen **smernic** je podpreti višje strokovne šole pri kakovostnem razvoju odprtega kurikula, ki omogoča večjo prilagodljivost študijskih programov potrebam trga dela in lokalnega okolja ter krepitev sodelovanje z delodajalci. Dokument, ki je namenjen primarno šolam, je pripravljen tako, da usmerja pripravo katalogov znanja za module odprtega kurikula, opredelitev poklicnih kompetenc in učnih ciljev ter razvoj ustreznih izvedbenih oblik in učnih virov.

Smernice za načrtovanje in izvajanje kompetenčno zasnovanega višjega strokovnega izobraževanja

V gradivu so postavljene usmeritve za načrtovanje in izvajanje kompetenčno zasnovanega višjega strokovnega izobraževanja. Poudarjeno je celostno načrtovanje študijskega procesa, opredeljena je aktivna vloga vodstva in sodelovanje vseh deležnikov, pa tudi spodbujanje razvoja pedagoško-didaktičnih pristopov, ki krepijo povezovanje teorije in prakse ter kakovostno študijsko izkušnjo.

Priročnik za ravnatelje in predavatelje

Namen priročnika je opolnomočenje mentorjev v podjetjih in organizatorjev praktičnega izobraževanja na šolah, pri načrtovanju, izvajanju in evalvaciji praktičnega izobraževanja v višjem strokovnem izobraževanju.

Za dostop do gradiv uporabite
QR kodo.

<https://cpi.si/mpi/gradiva/>

Organizacija dogodkov

Med trajanjem projekta smo za širšo strokovno javnost organizirali tri tematske konference in zaključno konferenco projekta. S tematskimi konferencami, ki smo jih zastavljali glede na ugotovitve in spoznanja iz različnih faz projekta, smo strokovni javnosti ponudili prostor za izmenjavo, razpravo in soočanje različnih pogledov in izkušenj. Organizirali smo tudi strokovne razprave, številne delavnice in pripravili strokovno gradivo, dostopno širši javnosti. Vsi dogodki so bili ciljno usmerjeni, s poudarkom na aktivnostih projekta, ki so bile zasnovane tako, da obravnavajo najširše vidike poklicnega in strokovnega izobraževanja na vseh ravneh.

Prva tematska konferenca z naslovom **Digitalno in zeleno ne padeta z neba**, ki smo jo izvedli novembra 2023, je bila posvečena izzivom in priložnostim, ki jih prinašajo digitalni in zeleni prehod ter prenos teh sprememb v poklicno in strokovno izobraževanje.

Druga tematska konferenca z naslovom **V kompetence usmerjeno učenje in poučevanje – vizija ali iluzija?** je potekala novembra 2024. Razprava je bila namenjena vprašanju, kako prenovljene programe uresničiti v praksi in kaj kompetenčni pristop pomeni za vsakdanji pouk.

Tretja tematska konferenca z naslovom **Voditi spremembe, oblikovati prihodnost: načrtovanje in izvajanje kompetenčno zasnovanega poklicnega izobraževanja** se je odvila oktobra 2025 in je bila namenjena vlogi vodstev šol pri uvajanju prenovljenih programov.

Zaključna konferenca z naslovom **Predstavitev dosežkov in pogled naprej**, izvedena aprila 2026, je zaokrožila izkušnje celotnega projekta. Namenjena je bila predstavitvi dosežkov projekta, s katerimi smo podprli razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja ter prispevali k opolnomočenju dijakov, študentov in drugih udeležencev izobraževanja. Ti so pridobili oziroma krepili kompetence, potrebne za vstop na trg dela, nadaljnje izobraževanje, vseživljenjsko učenje ter prilagajanje in odzivanje na izzive sodobnega sveta. Konferenca je bila tudi priložnost za izmenjavo mnenj in razmislek o tem, kako lahko doseženo nadgradimo in nadaljujemo tudi po zaključku projekta.

Za več informacij o konferencah uporabite QR kodo.

<https://cpi.si/mpi/pretekli-dogodki/>

Od razvoja do uvajanja prenovljenih programov

S projektom Modernizacija poklicnega izobraževanja se je v obdobju 2022–2026 podprlo razvojno delo na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji. Nastale so številne študije, analize, konceptualni dokumenti, strokovne in metodološke podlage, smernice, priročniki in druga strokovna gradiva, ki pomembno podpirajo prenovno izobraževalnih in višješolskih študijskih programov ter njihovo uvajanje v prakso.

Ta gradiva skupaj oblikujejo celovit strokovni okvir za nadaljnji razvoj sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji. Podpirajo kompetenčno zasnovano načrtovanje programov, sodobne pristope k učenju in poučevanju, tesnejše povezovanje izobraževanja z delovnim okoljem ter razvoj digitalno podprtih oblik praktičnega usposabljanja.

Pomemben del projekta je bila tudi prenova izobraževalnih programov, ki je temeljila prav na teh strokovnih podlagah. Priprava programov in razvoj gradiv sta tako prvi korak na poti k udejanjanju prenovljenih programov v praksi. Eden ključnih izzivov v prihodnjem obdobju bo zato zagotavljanje kakovostnega prenosa prenovljenih programov in pristopov na raven šol ter njihova trajnostna implementacija v pedagoško prakso. Pri tem bo odločilna nadaljnja podpora vodstvom šol, učiteljem in drugim strokovnim delavcem, spodbujanje sodelovanja z delodajalci ter ustvarjanje pogojev, ki omogočajo postopno, premišljeno in strokovno podprto uvajanje sprememb.

Projekt tako ne pomeni le zaključka nekega razvojnega obdobja, temveč je predvsem pomembno izhodišče za nadaljnji razvoj poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji.

OD PROJEKTA DO PRAKSE: IZZIVI IN DOSEŽKI SOCIALNEGA PARTNERSTVA V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU

KLJUČNE TOČKE:
DOSEŽKI,
POGLED V PRIHODNOST
IN PARTNERSTVO

prof. dr. KLARA SKUBIC ERMENC

METODOLOŠKA ZASNOVA

PARTICIPATORNI
PRISTOPI!

EVALVACIJE:

1. FAZA: 2017 - 2020
2. FAZA: 2021 - 2025

KVALITATIVNE & KVANTITATIVNE

TEŽA: USPEH VAJENIŠTVA JE
ODVISEN OD DELUJOČEGA SOCIALNEGA
PARTNERSTVA IN KAKOVOSTNEGA SOCIALNEGA DIALOGA,
ZATO MORAJO BITI IZHODIŠČE RAISKOVANEGA FOKUSA
IN ZAOBJETI ŠIRŠE DIMENZIJE POKLICNEGA
IZOBRAŽEVANJA.

REZULTATI PROJEKTA:

cpi.si/poklicno-izobrazevanje/vajenstvo/

KAKO JE PRENOS V PRAKSO LAHKO USPEŠEN?

- REŠITVE ODPRAVLJAJO TEŽAVE
PRAKSE + POLITIČNA PODPORA
- RELEVANTEN METODOLOŠKI
NAČRT
- PARTICIPATORNO RAISKOVANJE

KLJUČNE LEKCIJE IZ EVALVACIJE SISTEMA VAJENIŠTVA IN SOCIALNEGA PARTNERSTVA

SOCIALNI DIALOG IN MEDSEKTORSKO
SODELOVANJE

ZMOGLJIVOST SOCIALNEGA PARTNERSTVA
IN PODJETIJ

EPISTEMOLOŠKI IN ORGANIZACIJSKI
POGOJI

NEUSKLAJENOST POLITIK NA PODROČJU
IZOBRAŽEVANJA, SOCIALNE IN DELA

ZAKAJ (ŠE) NI SOCIALNEGA PARTNERSTVA V CELOTI?

PRENOS POLITIK

(NE)UPORŠTEVANJE KONTEKSTA

PROCESI EVROPEIZACIJE - NEKRITIČNI

LAŽNI PRENOS VAJENIŠTVA (P. 2014)

NEODRŽIVOST DO URESNIČLJIVIH PREDLOGOV

MODELI IN DIGITALIZACIJA PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA Z DELOM

Kaj pomeni posamezen element?

Učence v delovnem okolju je drugično 5 tistim v šoli

Udeleženci 3/4 vseh IZVAJALCI

Tina Klavžič

Kako proučiti, da je predvzameči med temo ujalabija? Kako zakotiviti udeležbo stroji celoten proci? Kako preprečiti izvajalce? So nov kareris?

IDEJE VELIKO OBENEM TUDI VELIKO IRTIVOV

KONSORCIU

Gregor Matos

APLIKACIJA ZA DIGITALIZACIJO PUD

DISTALIZACIJA PUD JE NUJNA! = DIGITALNO TOOPKT MODEL PUD

KER PORABIMO GISTO PREVEČ PARIKMA!

PUD APP

SUPER ZADEVA!

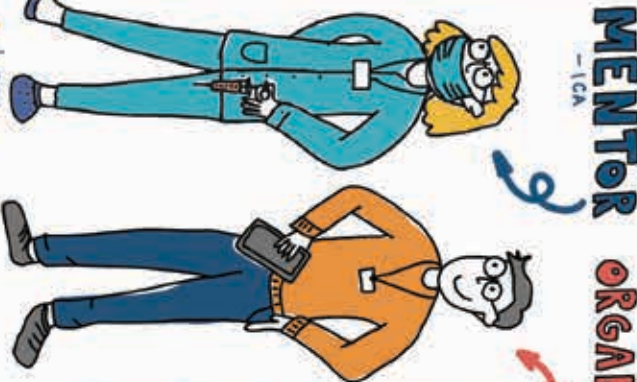
Martina Malnarž

DIJAKI

APLIKACIJA ZA DIGITALIZACIJO PUD

- MODUL ZA UPORABNIK
- MODUL ZA KOMUNIKACIJO IN SPOROČILJE
- MODUL ZA NAČRTOVANJE PUD
- MODUL ZA SPREMLJANJE NA PUD
- MODUL ZA EVALVACIJO
- MODUL ZA DELOVNA PODOBIA
- MODUL UČNEGA MESTA
- MODUL ZA ARHIVIRANJE

MENTOR ORGANIZATOR

APLIKACIJA

DIGITALNO PODOBIA UČNA MESTA

INTELEKTUALNA V OSTALE ŠOLE

DIGITALNA PREDBRABA DOKUMENTACIJE

PRIROČNIKI

POTREBNI SO KOMPROMISI

MENTORJE MAJBOU J AMENO NEJSTVO, DA E ISTEIN ŠOL PRIBNO DIJAKI E POUZEM RABITENIUMI NARITOVNI PUD E ISTEIN ŠOL

PRIPRE VIE

ŠOLE OLIMPE

ŠOLE RABITENIUMI

+ NAROTNIKA E EVIDENCI LISTI NARITOVNE ŠIKATA M. PUD POROČILO M. EVALVACIJE

Boris Klavžnik

POKLICNO IZOBRAŽEVANJE PRIHODNOSTI: OD PROJEKTHNIH DOSEŽKOV K SISTEMSKIM SPREMEMBAM

SKUPNE ZNAČILNOSTI SPREMEMB

KLJUČNA PODROČJA SPREMEMB DELA DO 2030+

- ŠTARANJE PREBIVALSTVA
vz. POMAŽKANJE KADROV
- HITRE TECHNOLOŠKE SPREMEMBE
- VI, DIGITALIZACIJA, ROBOTIKA, PODATKI
- POŠARNEJŠA GOSPODARSKA RAST

KOMPETENCE, KI JIH JE POTREBNO KREPITI

- VEČ DINAMIKE
V ZAPOSILTVAH
- VEČ PREHODNOSTI
vz. FLEKSIBILNOSTI
- VEČ UČENJA
NA DELOVNEM
MESTU
- BELENE IN
TRAJNOSTNE
KOMPETENCE
- MEHKE
VEŠČINE
- MODULARNOST
NA DELOVNEM
MESTU
- SMISELNA
UPORABA
VI
- POKLICNE
KOMPETENCE

KLJUČNE VLOGE DELEZNIKOV

- VEČ MODULARNOSTI,
PREHODNOSTI
vz. PRIZNANJA
- VEČ POMEHA KLJUČNIH
DIGITALNIH vz. POKLICNIH
KOMPETENCE
- VEČ UČENJA
NA DELOVNEM
MESTU
- VEČ NEGOTOVOSTI
vz. MAJŠI LINEARNI
KARIERNI FOTI
- HITREJŠE
ZASTARANJE
DELA ZNANJA

POT NAPREJ?

- SODELOVANJE
- IMPLEMENTACIJA
- SPREMLJANJE
KAKOVOSTI

PRENOVA PSI
JE ODGOVORNOST
NAS VSEH!

Od razvoja ... prenovljeni program 1.27

Financira Evropska unija
NextGenerationEU

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

NOG | NAČRT ZA
OKREVANJE
IN ODPORNOST

 **Financira
Evropska unija**
NextGenerationEU

 CPI
CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE

MPI MODERNIZACIJA
POKLICNEGA
IZOBRAŽEVANJA